

De Europese koolstoftaks zal ook een impact hebben op de Vlaamse landbouw

Om de klimaatdoelstellingen, die Europa zichzelf oplegt, te halen wil men vanaf 2026 werken met een extra koolstoftaks die onmiskenbaar zal leiden tot een verhoging van de productiekosten in de landbouw. Dit mechanisme, bekend als het Mechanisme voor Koolstofcorrectie aan de Grenzen (MACF), beoogt een gelijk spelveld voor Europese producenten door geïmporteerde goederen met hoge CO₂-uitstoot uit derde landen extra te belasten. Stikstofhoudende kunstmest is één van die goederen. Het reeds bestaande Europese emissiehandelssysteem (ETS) verplicht grote industriële sectoren zoals staalproductie, cement, elektriciteitscentrales en kunstmestfabrikanten om emissierechten te kopen als hun uitstoot een vastgestelde limiet overschrijdt. Dit systeem wordt stapsgewijs strenger, waarbij het aantal gratis emissierechten vermindert en bedrijven worden gedwongen om sneller te verduurzamen. De landbouwsector valt momenteel niet onder het ETS, maar zal indirect getroffen worden door de stijgende kosten van kunstmest omwille van de stijgende

prijs van industriële koolstofemissierechten waardoor Vlaamse landbouwers met hogere kosten zullen geconfronteerd worden. Aangezien een groot deel van de meststoffen geïmporteerd wordt, zal de nieuwe grenstaks ervoor zorgen dat de kostprijs van meststoffen significant stijgt. Kunstmest is op alle gangbare bedrijven een onmisbaar productiemiddel en wanneer de prijs van geïmporteerde meststoffen zal stijgen, zullen de productiekosten bij Vlaamse landbouwers verhogen. Ook Europese kunstmestproducenten worden getroffen door het afnemende aantal gratis emissierechten, wat ook kan leiden tot bijkomende productievermindering en verdere prijsstijgingen. Op dit moment blijven duurzame alternatieven uit. Hoewel de EU wil inzetten op koolstofarme meststoffen zoals 'blauwe' ammoniak, zijn deze momenteel 2 tot 4 keer duurder. De markt voor deze duurzame meststoffen is nog quasi onbestaande.

De landbouwsector zal door de extra taks misschien gestimuleerd worden om efficiënter om te gaan met meststoffen en minder stikstof te gebruiken, maar het brengt ook risico's met zich mee. Minder of duurder kunstmest kan resulteren in lagere opbrengsten, wat de opbrengst per hectare en de rendabiliteit van de Vlaamse landbouw verder onder druk zet. Sommige landbouwers zouden kunnen overstappen op goedkopere maar iets minder efficiënte meststoffen zoals ureum, wat op lange termijn nadelige milieueffecten kan hebben. De afzetmarkten voor duurzaam geproduceerde landbouwproducten zijn vandaag ook nog beperkt. Voor gewassen zoals tarwe bestaat geen aparte markt voor 'koolstofarm' graan, waardoor de meerkosten niet te recupereren zijn.

Een mogelijke oplossing is de integratie van de landbouwsector in een eigen emissiehandelssysteem, waarbij landbouwers worden beloond voor koolstofopslag op hun percelen en in hun primaire producten en voor een duurzame productie. Dit zou gekoppeld kunnen worden aan een grenscorrectiemechanisme voor geïmporteerde emissierijke landbouwproducten, zodat de concurrentiepositie van Europese boeren wordt beschermd.

Een andere piste, en waarom niet aanvullend op de bovenstaande, is om meer in te zetten op precisielandbouw en duurzame bemestingstechnieken, met gefractioneerde toediening van kunstmest én dierlijke mest als één van de speerpunten. Wat ons betreft is de vraag die vandaag zonder uitstel vanuit Vlaanderen aan de Europese Commissie moet gesteld worden de volgende: verhoog de toegelaten hoeveelheid stikstof uit dierlijke mest per hectare, gefractioneerd toegediend binnen een te bepalen tijdsstip, ter vervanging van de steeds duurder kunstmest. Dit kan landbouwers helpen om hun inputkosten te verlagen zonder drastische productieverliezen te lijden. Wij zijn ervan overtuigd dat de complexiteit van de koolstofatatiesystemen in de verschillende productiesectoren (waarvoor traceerbaarheid nodig is die onze handelspartners niet hebben) geen significante vooruitgang voor het klimaat zal opleveren. Het is maar één van de vele voorbeelden van de doorgeslagen Europese regulatie.

Hendrik Vandamme, landbouwer-voorzitter Algemeen Boerensyndicaat, op zoek naar respect.

#boerzktrespect | @voorzitter@absvzw.be | @hendrikABS

V.U.: Hendrik Vandamme, Industrieweg 53, 8800 Roeselare-Beveren | T 051 26 08 20 - info@absvzw.be - www.absvzw.be.
Redactie 'De Drietand': drietandmagazine@absvzw.be of T 051 26 08 29

ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT
met verstand van boeren

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | info@absvzw.be

ADVIESBUREAU ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT
Luw adviespartner

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | adviesbureau@absvzw.be

VROUWEN VAN HET ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT
Boerinnen met verstand van boeren

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 29 | fax 051 24 25 39
www.vabsvzw.com | vabs@absvzw.be

Nationaal Agrarisch Centrum
partner in agrovorming

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
T 051 26 08 30 | fax 051 24 25 39
www.nacvzw.be | info@nacvzw.be

BABS BOEKHOUDBUREAU ABS BV
boekhouding met gezond verstand

Brusselsesteenweg 467 | 9090 Melle
Tel. 09 252 28 26
info@b-abs.be

jobs
voor landbouw met toekomst
Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | jongabs@absvzw.be

BOERENFRONT
Van Benedenlaan 32 | 2800 MECHELEN
Tel. 015 45 12 28 | Fax 015 45 12 08

f /ABSvzw

@ABSvzw